

Miljøkonsekvensrapport

Åshøj 14 7990 Øster Assels

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	Molsgaard Åshøj 14 7990 Øster Assels
Matrikel nr. Ejerlav	14f Emb By, Blidstrup m.fl.
Cvr. nummer P-nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	79408328 1004371624 88855 7730132542
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Jørgen Gade Nielsen Søndenom 13 7990 Øster Assels 97762376 20412376 jgn@molsgaard.com
Driftsansvarlig	Jørgen Gade Nielsen
Brugstype	Svinebrug med produktion af smågrise, slagtesvin og Polte.
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 a, stk. 2
Sags nr.	
Skema id	221541
Tilsynsmyndighed	Morsø Kommune

Ansøgers Konsulent:

Navn: Anne Kirkegaard, Velas
Adresse: Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr. 29634004
E-mail: aki@velas.dk

Ikke-teknisk resumé

Molsgaard ved Jørgen Gade Nielsen ønsker at øge produktionen af avlsdyr på Åshøj 14, 7990 Øster Assels.

Det eksisterende anlæg på Åshøj 14 er indpasset i landskabet både hvad angår udformning og farvevalg. De tekniske løsninger bærer præg af, at der er valgt avanceret teknologi med dokumenterede effekter.

I forbindelse med denne ansøgning søges der om at udvide ejendommen med en ny tilbygning til eksisterende smågrisestald med 668 m² produktionsareal og en ny slagtesvinestald med 700 m² produktionsareal. Der etableres luftrensning i den nye slagtesvinestald.

Oversigt over produktionsarealer:

Ansøgt drift:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvin, delvis spaltegulv 2a	150	Mekanisk ventilation	6 m	(#332873) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	105
Slagtesvin 1a, drænet gulv	241	Mekanisk ventilation	6 m	(#332876) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3a, drænet gulv	208	Mekanisk ventilation	6 m	(#332879) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Toklimastald	1677	Mekanisk ventilation	6 m	(#332882) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1169
Slagtesvin 1b, drænet gulv	255	Mekanisk ventilation	6 m	(#332885) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1c, drænet gulv	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#332888) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332891) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin, delvis spaltegulv 2b	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#332894) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	105
Slagtesvin, delvis spalter 2c	194	Mekanisk ventilation	6 m	(#332897) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	100
Slagtesvin 3b, drænet gulv	234	Mekanisk ventilation	6 m	(#332900) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3c, drænet gulv	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#332903) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332906) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Tilbygning til smågrisestald	871	Mekanisk ventilation	6 m	(#332909) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	668
Ny slagtesvinestald	924	Mekanisk ventilation	6 m	(#332932) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	700
Sum						4247

Nudrift:

Nudrift						
Slagtesvin, drænet gulv 2a	150	Mekanisk ventilation	6 m	(#332874) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	105
Slagtesvin 1a, drænet gulv	241	Mekanisk ventilation	6 m	(#332877) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3a, drænet gulv	208	Mekanisk ventilation	6 m	(#332880) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Toklimastald	1677	Mekanisk ventilation	6 m	(#332883) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1169
Slagtesvin 1b, drænet gulv	255	Mekanisk ventilation	6 m	(#332886) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1c, drænet gulv	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#332889) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332892) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin, drænet gulv 2b	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#332895) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	105
Slagtesvin, drænet gulv 2c	194	Mekanisk ventilation	6 m	(#332898) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	100
Slagtesvin 3b, drænet gulv	234	Mekanisk ventilation	6 m	(#332901) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3c, drænet gulv	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#332904) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332907) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Sum						2879

8-års drift:

8 års drift						
Slagtesvin, drænet gulv 2a	150	Mekanisk ventilation	6 m	(#332875) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	105
Slagtesvin 1a, drænet gulv	241	Mekanisk ventilation	6 m	(#332878) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3a, drænet gulv	208	Mekanisk ventilation	6 m	(#332881) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Toklimastald	1677	Mekanisk ventilation	6 m	(#332884) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1169
Slagtesvin 1b, drænet gulv	255	Mekanisk ventilation	6 m	(#332887) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1c, drænet gulv	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#332890) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 1d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332893) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin, drænet gulv 2b	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#332896) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	105
Slagtesvin, drænet gulv 2c	194	Mekanisk ventilation	6 m	(#332899) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	100
Slagtesvin 3b, drænet gulv	234	Mekanisk ventilation	6 m	(#332902) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3c, drænet gulv	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#332905) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Slagtesvin 3d, drænet gulv	247	Mekanisk ventilation	6 m	(#332908) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	175
Sum						2879

Ansøgtes forventede virkning på miljøet

Nye og eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til blandt andet:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold

Lugtberegningerne viser, at der ikke forventes nabogener fra den udvidede produktion, da alle kriterier for lugt er overholdt ved brug af teknologi på anlægget.

Anlægget overholder kravet til BAT som er et krav på 6.717 kg N/år, der er beregnet en årlig fordampning på 4.498 kg N/år.

Der etableres luftrensning i den nye slagtesvinestald, teknikken reducerer ammoniakfordampningen fra anlægget. Teknikken kan desuden anvendes til reduktion af lugt. Lugtgenekriteriet til Søndenom 17 overholdes ved brug af lugtreduktion fra luftrenseren. Der ønskes en alternativ løsning hvor luftrenseren ikke anvendes til lugtreduktion hvis beboelsen på Søndenom 17 erhverves af ansøger. Der er oprettet en scenarieberegning i husdyrgorkendelse.dk der viser at kravene fortsat kan overholdes hvis Søndenom 17 erhverves af ansøger og lugtreduktionen i ny slagtesvinestald ved brug af luftrenser fjernes. Scenarieberegningen har skema id 237339.

Umiddelbart nordvest for anlægget findes der er kategori 3-mose. Kravet hertil er maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Merdepositionen til dette område er negativt grundet anvendelsen af ammoniakreducerende teknologi på anlægget.

Længere mod nordvest, på modsatte side af Tissing Vig ligger nærmeste habitatnatur (bestemte naturtyper indenfor Natura 2000) hertil må der maksimalt være en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år, da der er kumulation med to andre husdyrbrug. Kravet overholdes ved brug af ammoniakreducerende teknologi på anlægget.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgte virkning på miljøet

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- opbevaring og udbringning af gylle
- håndtering af spildevand og affald
- støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Befolkningen og menneskers sundhed:

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer, som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse:

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

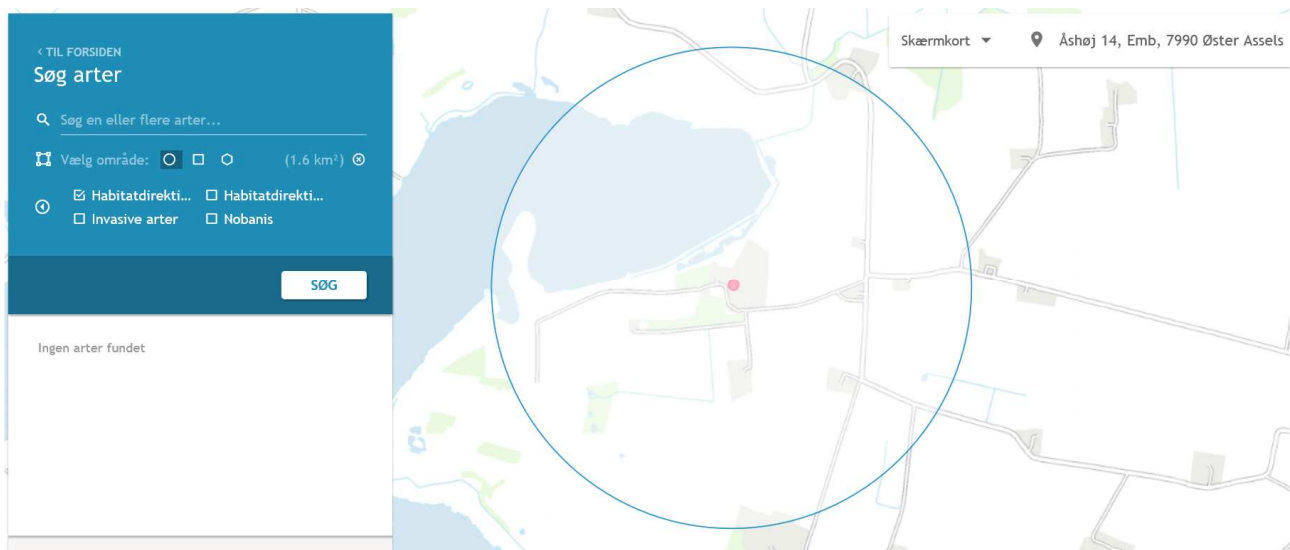
For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Bilag IV-arter:

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det, at der ikke er registeret fund af bilag IV-arter inden for en radius af ca. 1 km. fra anlægget.

En række dyr og planter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, birkemus, odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og markfirben i området. Udbredelsen af de bilag IV-arterne er fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning.

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter omkring anlægget. En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Der er ikke kendskab til at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Derfor vurderes det at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima:

Anlægget er ikke placeret på lavbundsareal. Moseområderne lige syd for anlægget er klassificeret som okkerklasse I - stor risiko for okkerudledning, men udpegninger går ikke ind under byggefelterne. Der vurderes derfor ikke at være risiko for okkerudledning i forbindelse med etableringen af de nye stalde.

Der er ikke registreret jordforurening på ejendommen.

Materieller goder, kulturarv og landskabet:

Der findes to beskyttede diger i nærheden af anlægget, et 180 meter nord for anlægget og et 160 meter vest for anlægget. Digerne vil ikke blive påvirket negativt af det ansøgte projekt.

Der er ingen gravhøje i umiddelbar nærhed.

Ved vurdering af samspillet mellem en eller flere af disse faktorer vurderes det ikke at give nogen øget risiko for påvirkninger.

De til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven vil sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget Åshøj 14.

Dræn omkring ejendommen findes på marker med minimum 15 meters afstand. Der er antageligt drænet under byggefeltet.

Ansøger ønsker at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri i tilknytning til den hidtidige bebyggelse på ejendommen.

Ved opførelse af nye driftsbygninger indenfor landskabeligt beskyttelsesområde skal det vurderes om placeringen er i strid med den ønskede beskyttelse af landskabs-, natur- og kulturværdier, som findes inden for området.

Det vurderes ikke at de nye driftsbygninger er i strid med ovenstående, da de vil passe ind i det eksisterende anlæg på ejendommen. De nye driftsbygninger indpasses i terrænforholdene, dette vil medføre at de ikke vil fremstå markante i landskabet.

Væsentlige alternativer:

Der vil også være mindre foderforbrug og produktion af husdyrgødning, men uændrede lagerfaciliteter. På udbringningsarealerne vil der være uændret anvendelse af husdyrgødning pr. ha og dermed uændret kvælstof- og fosforanvendelse, men naturligvis på færre hektar.

Udvidelsen skal sikre, at der fortsat kan være en rentabel produktion og en god arbejdsplads med et passende antal medarbejdere på Åshøj 14.

Alternative placeringer på ejendommen i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, vil være en placering længere mod syd. Denne løsning vil medføre at der skal fjernes en del eksisterende beplantning. Placering mod vest er ikke mulig, da udvidelsen dermed vil komme tættere på kategori 1 natur. I nordlig retning ligger ejendommens gyllebeholdere hvorfor det ikke er muligt at placere nye bygninger med denne placering.

Ophør:

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og affald bortskaffes. Olietanke tømmes og afhændes efter gældende lovgivning.

Åshøj 14 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (Kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Anne Kirkegaard fra Velas.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m.

Der søges en godkendelse efter §16 a, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 til eksisterende bygninger, samt til opførelse af to nye staldbygninger i umiddelbar forlængelse af to staldbygninger til slagtesvin og smågrise mod øst.

De nye staldbygninger til avlsdyr vil have samme tværprofil som eksisterende smågrise- og slagtesvinestald, og vil blive opført i samme materialer som det eksisterende anlæg. Det vil sige:

Benhøjde – 3,10 meter

Højde på tagryg – 13,4 meter

Bredde - 19,6 meter

Taghældningen er på 30 grader

Materialer er mursten. Røde med bronze kant hele vejen rundt. Taget er sorte tagplader

Bygningerne vil dermed være i harmoni med det allerede eksisterende anlæg.

Der vil samlet på ejendommen være et produktionsareal på 4.247 m².

Med denne godkendelse efter lovens §16 a godkendes hele ejendommens produktionsareal til henholdsvis smågrise og avlsdyr (polte og orner), opdelt på de enkelte kategorier. Avlsdyr (polte og orner) er indeholdt i kategorien slagtesvin i husdyrgodkendelse.dk

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning:

Opbevaringskapaciteten på ejendommen Åshøj 14 er 2 x 4.000 m³ i gyllebeholder med telt.

Da begge gyllebeholdere er etableret med teltoverdækning, skal der ikke tages højde for regnvand i beholderne.

Derudover opbevares der på nedenstående ejendomme:

- Peterslundsvej 4, 4.000 m³ med telt
- Mejner Nørgård, Søndenom 9, 1.200 m³
- Nøråvej 29, 2000 m³
- Peterslundvej 7, 1500 m³

Samlet kapacitet: 16.700 m³.

Der produceres cirka 12.900 m³ på Åshøj 14 og der produceres cirka 15.600 m³ gylle på Søndenom 13.

Samlet produceres der 28.500 m³

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget,

Der er ingen biaktiviteter tilknyttet driftsbygninger på ejendommen.

Ansøger forventer at levere al gyllen fra Åshøj 14 til biogas fremadrettet. Gyllen som ansøger får retur, er med højere N indhold. Mængden som ansøger får retur, bliver reduceret med 40 % i forhold til hvad de leverer.

Det betyder at der skal være plads til opbevaring af 15.600 m³ fra søndenom og 7740 m³ afgasset gylle fra Åshøj. Samlet 23.340 m³.

Krav til 9 måneders opbevaring:

$$23.340 \text{ m}^3 / 12 \times 9 = 17.505 \text{ m}^3$$

Det forventes at der kontinuerligt kan opbevares godt 800 m³ i kanalerne i staldene.

Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er hermed overholdt.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

Placering, udformning og dimensioner af det nye byggeri.

De to tilbygninger til eksisterende stalde indpasses i terrænet omkring anlægget. De opføres i tilsvarende farver og materialevalg som det eksisterende anlæg, som tidligere beskrevet. Placering af de to nye tilbygninger fremgår af nedenstående udklip fra husdyrgodkendelse.dk.

Forhold til andre husdyrbrug

Jørgen Gade Nielsen driver ud over denne ejendom desuden Søndenom 13 med svineproduktion.

Anlæggenes er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundne.

Hvis der er et driftsfællesskab på tværs af ejendomme, vil det bl.a. indgå som kriterium for vurderingen af, om de skal vurderes samlet, om der er fællesanlæg. F.eks. anføres det, at fælles malkestald eller foderanlæg kan være et indicium for, at ejendommens bygninger har en sådan teknisk sammenhæng, at de må betragtes som ét anlæg. Rørforbindelser vil derimod ikke i sig selv bevirke, at to bygningskomplekser betragtes som ét. Flytning af dyr mellem ejendomme inden for samme bedrift bevirker heller ikke sig selv, at flere staldanlæg skal vurderes under et.

Beliggenhed og omgivelser

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6, 7 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstands-krav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1850 meter	Redsted	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Cirka 1.600	Havneområde ved Thissinghuse	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	Cirka 250	Søndenom 17	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Kategori 1-natur	Cirka 625	Overdrev nord for Thissing Sø	10
Kategori 2-natur	Cirka 4.700	Overdrev på kysten ved Hesterøroddevej	10

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	185	Vandboring 185 meter nord for anlægget	25
Fælles vandindvindingsanlæg	Cirka 3.450	Sydmors Vandforsyning, boring syd for Øster Assels	50
Vandløb, dræn og søer over 100 m ²	80	Antageligt drænet under byggefeltet	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	Cirka 280	Søndenom	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Over 25	Ingen på ejendommen	25
Beboelse på samme ejendom	65		15
Naboskel	33	5f	30

Landskabs- og planmæssige forhold

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er Søndenom 17 i en afstand på cirka 250 meter øst for de nye staldbygninger. Nærmeste område, som er lokalplanlagt er et område vest for anlægget som er udlagt til offentlige formål. Området er beliggende cirka 1.600 meter vest for ejendommens anlæg. Der er cirka 1850 meter til nærmeste byzone, 'Redsted'.

Område	Er anlægget placeret inden for
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Områder med landskabelig værdi	Ja, delvist indenfor Landskabeligt beskyttelsesområde, tilbygningerne opføres udenfor området

Uforstyrrede landskaber	Nej
Områder med særlig geologisk værdi	Ja, et Geologisk interesseområde
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej
Kystnærhedszonen	Ja
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Ja
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og å-beskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Ovenstående oversigt over anlæggets placering i forhold til forskellige udpegninger i Kommuneplan 2021 for Morsø Kommune viser blandt andet, at ejendommen ligger uden for en række udpegninger af områder af særlig landskabelig værdi.

For landbrug hvor opførelse af nye bygninger er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, kan der opføres ny bygninger indenfor skovbyggelinjen.

Ejendommen ligger inden for kystnærhedszonen, men da de nye bygninger placeres i umiddelbar forlængelse af eksisterende bygning og i tilsvarende materialevalg, vurderes det ikke at påvirke landskabet inden for kystnærhedszonen.

Formålet med kystnærhedszonen er, at de åbne kyststrækninger bevarer deres karakter og fortsat kan udgøre landskabelige helheder med væsentlige natur- og landskabstræk. Kystnærhedszonens afgrænsning dækker et bælte på i princippet 3 km fra landets kyster, og omfatter arealer i landzone, byzone og sommerhusområder.

Inden for geologiske interesseområde må der som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri og anlæg ud over det, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug. Bygninger og anlæg inden for geologiske interesseområde skal placeres og udformes med hensyntagen til bevaring og beskyttelse samt mulighed for forbedring af de geologiske værdier. Områder med geologiske interesser er især sårbare over for visuelle ændringer, som fjerner eller slører landskabets oprindelige former. Med den valgte placering af de nye driftsbygninger vurderes det at der er taget højde for ovenstående retningslinjer.

Ved opførelse af nye driftsbygninger indenfor landskabeligt beskyttelsesområde skal det vurderes om placeringen er i strid med den ønskede beskyttelse af landskabs-, natur- og kulturværdier, som findes inden for området.

Det vurderes ikke at de nye driftsbygninger er i strid med ovenstående, da de vil passe ind i det eksisterende anlæg på ejendommen. De nye driftsbygninger indpasses i terrænforholdene, dette vil medføre at de ikke vil fremstå markante i landskabet.

Ammoniakemission

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000 område nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, der ligger cirka 115 meter nordvest for anlægget. Nærmeste naturområde der skal måles til er et overdrev på modsatte side af Tissing Vig.
- Kategori 2 natur: Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev 4.700 meter sydøst for anlægget
- Kategori 3 natur: Nærmeste område er en mose 60 meter nordvest for anlægget
- Øvrige naturtyper nær anlægget: De § 3-beskyttede naturområder, der findes inden for 1 km fra anlægget, er alle næringsrige vandhuller, enge eller moser

Nærmeste kategori 1 naturområde med et overdrev som nærmeste naturtype. Der er kumulation med mere end 2 andre husdyrbrug. Totalbelastningen til området er beregnet til 0,2 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 0,2 kg N/ha i totalbelastning, og derfor vurderes det, at uanset naturtype vil der ikke være en nævneværdig påvirkning Natura 2000 område 28.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,0 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning.

Nærmeste kategori 3 natur er mose mod nordvest. Totalbelastningen af dette område er maksimalt beregnet til 9,0 kg N/ha og med en negativ merbelastning på -3,0 kg N/ha i forhold til nudrift og -3,6 kg N/ha i forhold til 8-års driften. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning. Øvrige naturområder nær anlægget er alle næringsrige vandhuller, enge eller moser, som vurderes ikke at blive påvirket af anlægget.

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af den ansøgte udvidelse. De konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Lugtemission

Den væsentligste lugt stammer fra staldene, og spredes via ventilationssystemet.

Da der i ansøgt drift anvendes luftrenser til reduktion af lugt, vil lugt fra anlægget ikke stige nævneværdigt som følge af udvidelsen.

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er Søndenom 17 i en afstand på cirka 250 meter øst for de nye staldbygninger. Nærmeste område som er lokalplanlagt, er et område vest for anlægget som er udlagt til offentlige formål. Området er beliggende cirka 1.600 meter vest for ejendommens anlæg. Der er cirka 1850 meter til nærmeste byzone, 'Redsted'.

Der har ikke tidligere været problemer med klager fra naboer.

Geneafstanden er beregnet til hhv. 258,6 meter og 323,3 meter for enkeltbolig, 670,6 meter for samlet bebyggelse og 876,4 meter for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til enkeltbolig hhv. 397,8 meter og 323,6 meter, samlet bebyggelse 1.690,2 meter og byzone 1911 meter.

Konsekvenszonen er beregnet til 985 meter. Indenfor for denne afstand skal alle beboelser høres i forbindelse med denne ansøgning.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger. Beregningerne viser at alle krav er overholdt.

Genekriteriet til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er overholdt.

Der er ikke andre husdyrbrug der bidrager til lugt, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Søndenom 15	0	NY	323,3	258,6	397,8	Ja
 Søndenom 17	0	NY	323,3	323,3	323,6	Ja
 Søndenom 17	0	NY	323,3	323,3	323,7	Ja
 Åbakken 45	0	NY	323,3	323,3	461,5	Ja
 Glomstrupvej 52A	0	NY	670,6	670,6	1690,2	Ja
 Redsted By, Redsted	0	NY	876,4	876,4	1911	Ja
 Ø. Assels By, Ø. Assels	0	NY	876,4	832,5	2541,1	Ja

Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Støjkilder:

Placering af støjkilder fremgår af bedriftens beredskabsplan. Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget, der er et undertryksanlæg. Luftindtaget sker diffust gennem ventilationsbåndet på siden af de enkelte bygninger. Luftafkast er placeret på tagflade
- Mobilt korntørringsanlæg, der i sæsonen står ved siloerne
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade
- Omrøring og pumpning af gylle

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder:

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Korntørringsanlæg: I høstperioden (juli-september). Driftstiden over døgnet vil variere efter luftfugtigheden.

Højtryksrensere: to dage om ugen.

Kornmølle: Dagligt.

Foderanlæg: Dagligt.

Tiltag mod støjkilder:

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger, f.eks. højtryksrensere og foderanlæg. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering:

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Der har ikke tidligere været klager fra omkringboende over støj fra ejendommen.

Størstedelen af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Lys

Lyskilder:

Se afsnit om BAT.

Tiltag:

Se afsnit om BAT.

Vurdering:

Anlægget er placeret i terrænet sådan at der ikke vil opstå gener fra lyskilder for omkringboende.

Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Fluegener:

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Rottebekæmpelse:

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1723 af 17/12/2017)

Vurdering:

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse.

Foderopbevaring

Foderkorn:

På Åshøj 14 opbevares der maksimalt 1800 tons foderkorn i 2 siloer á 900 tons.

Andet foder:

Der opbevares maksimalt 30 tons soyaskrå, 20 tons mineraler og 5 tons animalsk fedt i foderladen.

Halm:

I foderladen er der også mulighed for at opbevare op til 20 tons halm.

Støv

Støvkilder: Foder og strøelse.

Tiltag: Foder og strøelse håndteres i lukkede bygninger, hvorfor det ikke vil medføre støvgener udenfor anlægget.

Vurdering:

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere kun øges med mellem 5 og 10 procent.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

Transport

Transporttype	Antal transportere pr. år i nudrift	Antal transportere pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppighed	Forskel i antallet af transportere
Lastbiltransporter					
Foder	20	20	Inden for normal arbejdstid	Ca. hver anden uge	5
Sækkevarer/løsvarer	52	52	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0

Døde dyr	156	170	Inden for normal arbejdstid	Gns. 3,3 gange/uge	14
Brændstof (diesel)	4	4	Inden for normal arbejdstid	Hver 3. mdr.	0
Smågrise til ejendommen	104	120	Inden for normal arbejdstid	2-3 gange/uge	16
Avlsdyr og smågrise ud	104	120	Inden for normal arbejdstid	2-3 gange/uge	16
Slagtesvin ud	52	52	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0
Affald afhentes	12	12	Inden for normal arbejdstid	Hver måned	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	253	260	Inden for normal arbejdstid	I sæson	7
Korn	90	90	Inden for normal arbejdstid	Primært i høst	0
Smågrise til anden ejendom	-	-	Inden for normal arbejdstid		0
Transporter i alt	743	820			58

Der er i 2022 indkøbt en ny gyllevogn med 25% højere kapacitet pr. læs.

Der er etableret en tilkørselsvej til gårdanlægget. Denne vej er placeret således at den sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt i forhold til sikkerhed for medtrafikanter, veterinære forholdsregler osv. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Det årlige antal transporter med gylle vil blive øget fra cirka 253 til cirka 260 transporter.

Antallet af årlige transporter med foder til ejendommen er cirka 20 og vil forblive uændret, da størrelsen af læs afpasses besætningsstørrelsen.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Tidspunkt for afhentning af dyr vil typisk være inden for alm. arbejdstid.

Alt i alt vil antallet af ovenstående transportere blive øget fra cirka 743 transportere til cirka 820 transportere.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer vil være på uændret, ubetydeligt niveau.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Det vurderes at gener af forøget antal transportere vil være minimale på grund af anlæggets placering, samt afstande til nabobeboelser.

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab
- Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold og driftsregnskab.
- hvert 5. år
- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab
- Miljøledelse samt kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Beskrivelse af risici:

- Utæthed i gyllebeholder
- Overløb af gylle

Beskrivelse af mulige uheld:

Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af risikominimering/BAT:

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. De to største gyllebeholdere er overdækket.

Beholderne er underlagt beholderkontrol hvert 5 år, derudover er der anlagt en jordvold, der sikrer at gylle holdes tilbage fra vandmiljøet hvis der skulle ske uheld eller brud på beholderne.

Gyllevognene vil fyldes med sugekran. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugekran betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

Udslip af miljøskadelige stoffer:

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Pesticider og sprøjteudstyr:

Der er ingen opbevaring af pesticider på ejendommen.

Oplag af olie og lignende:

På ejendommen er der 2 olietanke, en på 2000 l og en på 5900 l, begge til diesellole.

Sker der spild af diesel ved påfyldning, vil dette øjeblikkeligt blive opsamlet.

Ejendommens diesel opbevares på fast bund, og overholder lovens krav om opstilling og sløjfning.

Der vurderes ikke at være forøget risiko for miljøuheld i forbindelse med håndteringen af olie og brændstof på ejendommen.

Ressourceforbrug og affaldsproduktion

Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
EI	400.000 kWh/år	500.000 kWh/år

Forbruget af el til ventilation er optimeret gennem anvendelse af udsugningsprincippet MultiStep®, der kombinerer trinløs styring med gruppevis styring af udsugningsenhederne i stalden.

Klimacomputeren styrer én ventilator trinløst fra 0 til 100 %. Ved 100 % kobler MultiStep® den næste ventilator ind på 100 % hvorefter den trinløst regulerede ventilator begynder forfra på 0 %.

Med denne form for regulering spares 50 - 70 % af det samlede elforbrug til ventilation sammenlignet med et traditionelt styret luftudtag. Besparelsen på strømforbrug kan optimeres yderligere, fordi de trinløse ventilatorer er frekvensregulerede, altså er der maksimal mulighed for energibesparelse.

Energiforbrug er højere end normforbruget i en produktionsbesætning af samme størrelse. Der er ikke normtal for avlsbesætninger, hvor forbruget er højere, blandt andet pga. de særlige pladskrav til svin i avlsbesætninger.

Det vurderes at der er anvendt energirigtige løsninger. Det vurderes, at energiforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til den specialiserede produktion.

Vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Alle typer af vand	2300 m ²	2700 m ²

Det vurderes med baggrund i, at det er en avlsbesætning, at vandforbruget er på et fornuftigt leje. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget kunne være et vigtigt incitament med henblik på en fortsat minimering af det samlede forbrug.

Vandet kommer fra Redsted vandværk

Se i øvrigt afsnittet om BAT for beskrivelse af vandbesparende tiltag.

Der vurderes at forbruget af vand og foranstaltninger til at minimere spild er af et sådant omfang, at driften af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig påvirkning på miljøet.

Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	500 m ³ + drikkevandsspild	Gyllekanaler	
Sanitært spildevand fra driftsbygningerne	100 m ³	Trixtank	Trixtank

Den angivne spildevandshåndtering vurderes at ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til Kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse

Forbrændings-egnet affald. ISAG-kode: 19.00*	Cirka 1 tons	Cirka 1 tons	• Container på ejendommen.	Affald afhentes af vognmand Bjørn Filtenborg
Jern ISAG-kode: 23.00	minimalt	minimalt	• Opbevares i maskinhus	Afhændes til skrothandler
Plastik	0 t	0 t		Afleveres pt. sammen med forbrændings-egnet affald.
Andet	0 t	0 t		

Affaldshierarkiet: Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, kateter, papir og pap sammen med forbrændingsegnet affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret. Affaldsmængden begrænses desuden ved at mineraler leveres i bigbags og ikke som sækkevare og at foder leveres i løsvægt.

Olie- og kemikalieaffald:

Olie- og kemikalieaffald (herunder pesticidaffald) opbevares på anden ejendom (Peterslundsvej 4).

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i aflåst rum/skab.

Medicinrester og tom emballage returneres til dyrlæge eller afhænde til Kommunens modtageordning for farligt affald.

Døde dyr:

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr opbevares ved træbevoksning i god afstand fra omkringboende.

Døde dyr kan ikke ses fra offentlig ved og overdækkes med kadaverkappe. Smågrise opbevares i container.

Det vurderes ikke at håndteringen af affaldet kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Oliekemikalier

Der er ingen opbevaring af oliekemikalier, udover dieselolie.

Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

BAT - Bedste tilgængelige teknik

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget, genanvendelse af affald samt lugt.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Genetik
- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om Bat som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene.

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Søer (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt med 2.218 kg NH₃-N/år. Det er løst gennem valg af moderne staldsystemer og luftrensning.

Luftrensning reducerer både ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Det samlede BAT-krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 6.717 kg NH₃-N/år. Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 4.498 kg NH₃-N/år.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak):

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Smågrise

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af smågrise-gylle (ca. 70%)

Luftrensning (70-90 %)

Slagtesvin

Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 70 % ammoniakreduktion)

Luftrensning – (70-90% luftrensning afhængig af hvor meget luft der renses)

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer:

I den nye stald er der valgt staldsystemet delvist spaltegulv med 25-49% fast gulv. Dette skyldes, at gulvet med 50-75 % fast gulv stiller store krav til management i stalden. Såfremt det ikke er muligt at styre gødeadfærden i stierne, har det i praksis vist sig at være meget vanskeligt, at holde stierne rene. Gulvtypen vurderes således ikke at være driftssikker og er derfor fravalgt.

En del af de eksisterende stalde er indrettet med delvis spaltegulv. Delvis spaltegulv er et staldsystem med lav ammoniakemission.

Valg af miljøteknologi:

Den nye slagtesvinestald opføres med luftrensning, dette reducerer både ammoniakfordampningen og lugt.

Der forskellige staldafsnit er indrettet som følgende med teknologi:

Stald:	Teknologi:	Reduktion NH ₃ -N:	Reduktion lugt:
Slagtesvin, drænet gulv 2a	Hyppig udslusning af gylle		20 %
Slagtesvin 1a, drænet gulv	Luftrensning	77 %	33 %
Slagtesvin 3a, drænet gulv	Hyppig udslusning af gylle		20 %
Toklimastald	Gyllekøling	25 %	
Slagtesvin 1b, drænet gulv	Luftrensning	77 %	33 %
Slagtesvin 1c, drænet gulv	Luftreenser	77 %	33 %
Slagtesvin 1d, drænet gulv	Luftreenser	77 %	33 %
Slagtesvin, drænet gulv 2c	Hyppig udslusning af gylle		20 %

Slagtesvin 3b, drænet gulv	Hyppig udslusning af gylle		20 %
Slagtesvin 3c, drænet gulv	Hyppig udslusning af gylle		20 %
Slagtesvin 3d, drænet gulv	Hyppig udslusning af gylle		20 %
Tilbygning til smågrisestald	Ingen teknologi		
Ny slagtesvinestald	Luftrenser	Beregning inkl. Nr.17: 75 % Beregning uden Nr.17: 75 %	Beregning inkl. Nr.17: 71 % Beregning uden Nr.17: 0 %

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning:

De to gyllebeholdere der bibeholdes i drift, er overdækket med teltverdækning.

Management

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF-notat af 21. februar 2017 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge gødsning af markerne korrekt

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets APV:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser

- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der er opsat vandur
- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør
- Der foretages løbende service på luftrensere
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling
- Affald fjernes løbende fra ejendommen
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark
- Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH)

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Vand- og energiforbrug

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren
- Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans
- Anvende lavenergi-belysning

Ved opførelse af staldanlæg var der stor fokus på de nedenfor beskrevne energibesparende løsninger. De nye stalde opføres på tilsvarende måde som de eksisterende.

Lys:

I stalderne er der etableret LED-belysning.

Udendørs belysning er sensorstyret.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde og i ansøgte stald har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved vask af stalderne. Ved rengøring fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og el-forbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalderne.

Foderfremstilling:

Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle)

Foderblanding:

Der er ur-styring på blandeanlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødige opstart af anlægget.

Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen af ejendommens udfodringsssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Transport:

Alle bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer i 2021 ligger indenfor en radius på 5 km fra Åshøj 14 og dermed tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

Smågrisestalden er etableret med gulvvarme under overdækningen.

Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisestaldene starter på 24 og slutter på 18 grader.

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det relativt nyt byggeri med effektiv isolation.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på det enkelte anlæg.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde:

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dyser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr:

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg:

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dyser.

Vandrør og slanger i stalde:

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug:

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der

sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH-værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage samt på frossen og vandmættede arealer)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på den enkelte bedrift totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning eller separation af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding. Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af

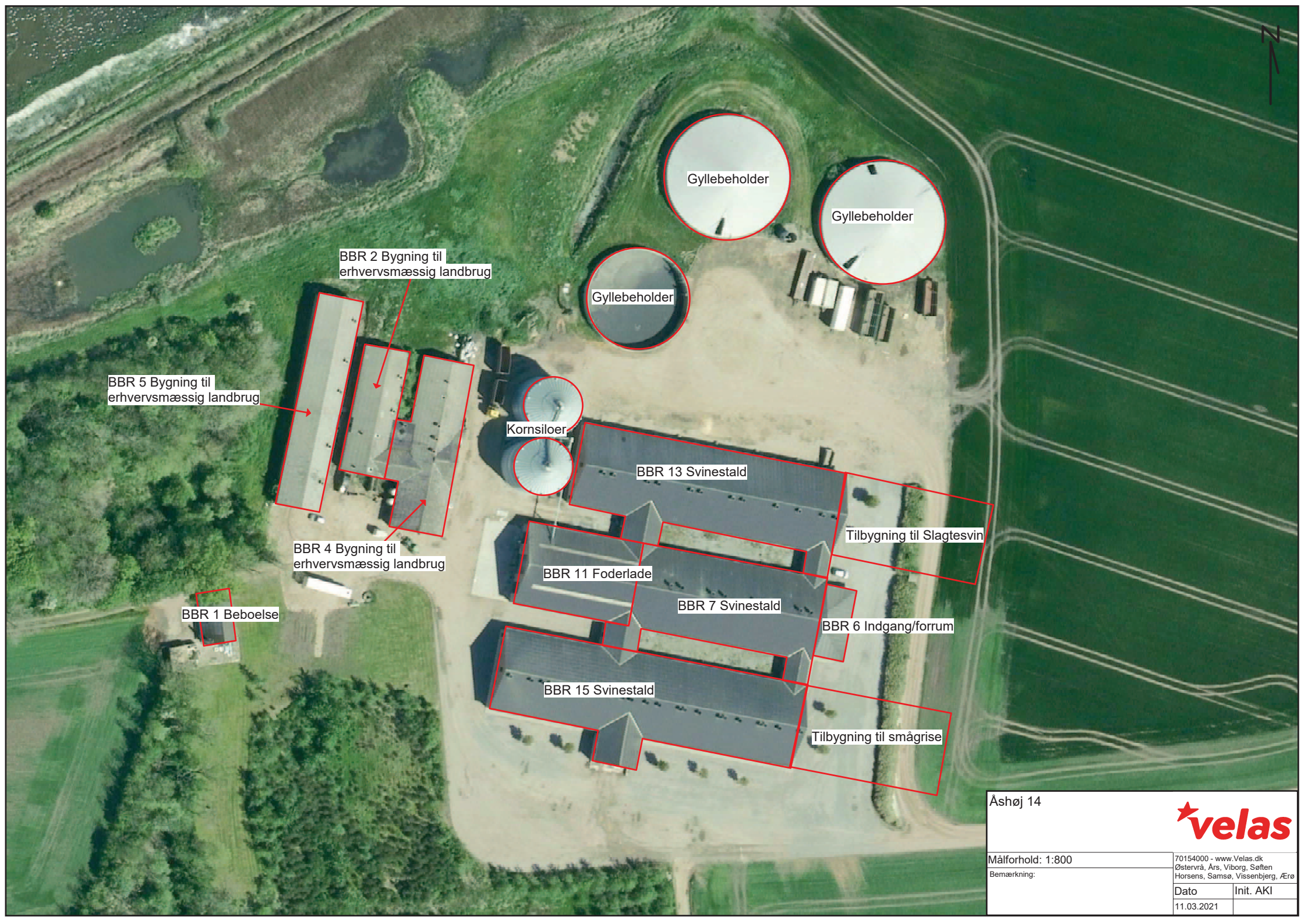
husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav er BAT.

Det vurderes, at ansøger lever op til alle generelle miljøregler inkl. de ovenfor beskrevne regler vedr. husdyrgødning, og at BAT-husdyrgødning dermed er overholdt.

Alle dyr vil blive fasefodret. Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger gennem dyrets vækstfaser, der er tilpasset dyrets behov for næring. Fasefodring giver derfor mulighed for at foderet kan udnyttes optimalt. Det er derfor muligt at reducere indholdet af råprotein i foderet ved fasefodring. Det vurderes, at fasefodring af de forskellige dyregrupper vil medføre et stabilt lavere indhold af gram råprotein pr. foderenhed (FE).

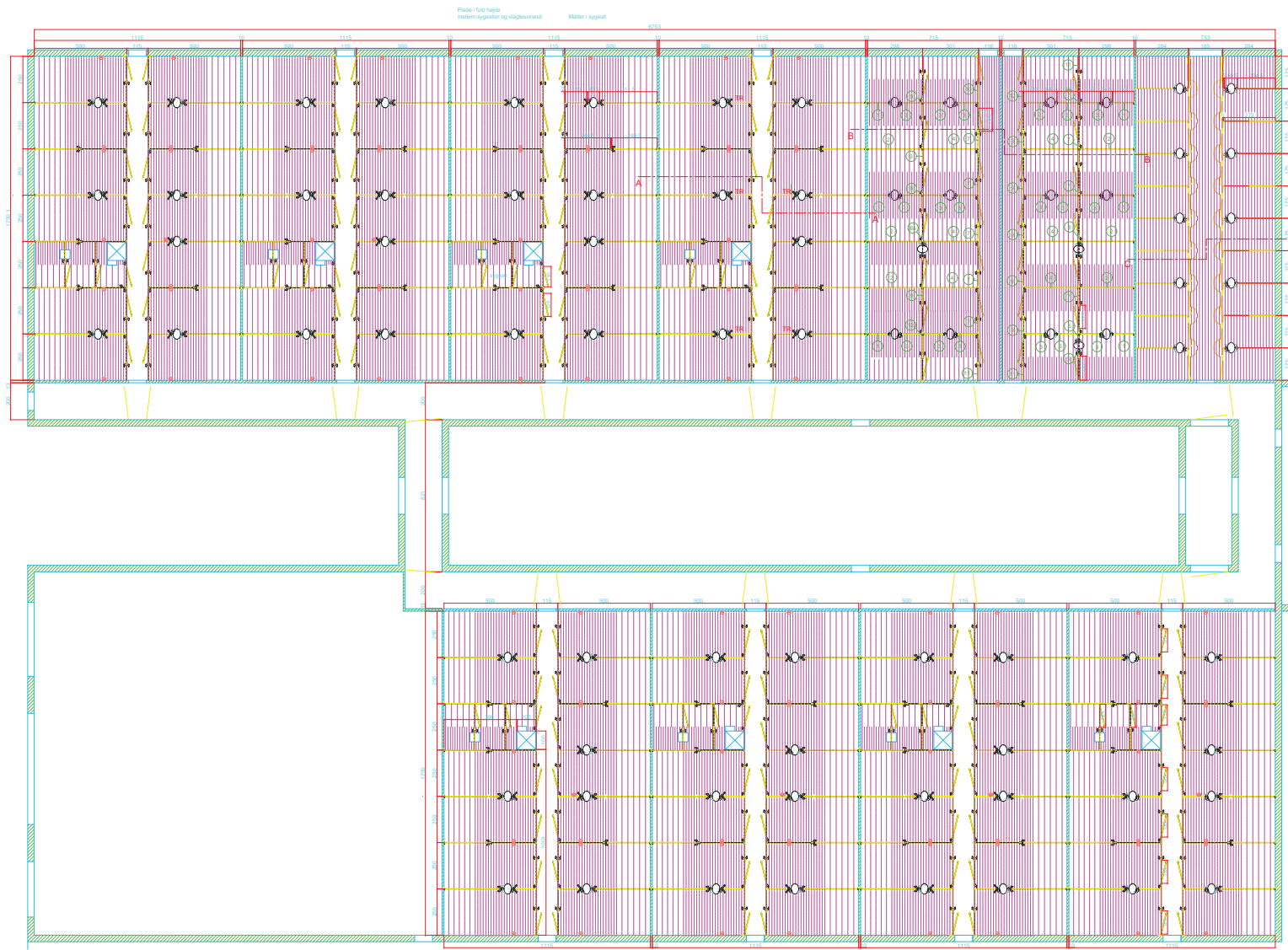
Foderet tilsættes fytase for bedre udnyttelse af fosfor i foderet. Brug af fytase er et vigtigt hjælpemiddel til at reducere fosforindhold i foder og gødning.

Ashøj 14

Målförhold: 1:800	70154000 - www.Velas.dk	
Bemærkning:	Østervrå, Års, Viborg, Søften Horsens, Samsø, Vissenbjerg, Ærø	
Dato	Init.	AKI
11.03.2021		

Udlevering 20 stier
 Inventarhøjde: 110 cm
 Alt inventar: Pladestolpe + tremmer
 Stolpe: 50x50x5 mm
 Stolpe: 50x50x5 mm forlængt
 Forsyningsrør: 32 mm plastrer
 Forsyning til foderautomat: ø15 plastslange
 Skiold Foderautomat (kundeleverance)
 Ståplade under foderautomat

28 Stagesveststier
 Inventarhøjde: 100 cm
 Alt inventar 3 rør + pl: 3 vandrette rør + fiberplade
 Forsyningsrør: 32 mm plastrer
 Forsyning til foderautomat: ø15 plastslange
 Skiold Foderautomat (kundeleverance)
 Ståplade under foderautomat

104 + 24 afstigningsstier
 Inventarhøjde: 100 cm
 3 rør + pl: 3 vandrette rør + fiberplade
 PL: Fiberplade i fuld højde
 TR: Lodrette tremmer
 1 stk. vandkop H2O pr. stagsveststier.
 Forsyningsrør: 32 mm plastrer
 1/2" rf faldrør
 Skiold Foderautomat (kundeleverance)
 Ståplade under foderautomat
 14 stk. spærrelæger + ekstra beslag til 9 stk.

Leveringsadresse:
 Ashøj 14, Emb
 7990 Øster Assels

Rev. / Dato	Revisorer	Målstab	1:100	Projekter	
		Dato	22-01-07	Projekter	Jørgen Gade Nielsen
Blad		Bladnr.	000003	Bladnr.	Søndernom 13, Emb
Proj. nr.	01	Dato nr.	99902-99903-99904	Bladnr.	7990 Øster Assels
Bladtype	Stagesveststier + udlevering	Bladnr.	1446 9912 9932	Tele	9776 2376

Tegning godkendt af kunde d.: 17-04-2007
 Inventaret leveres **tidligst 8 uger** efter godkendelse
 Tillegspris på ændringer efter påbegyndt fabrication

Denne tegning er Jyden Bar's ejendom, og må ikke kopieres, overføres eller anvendes uden tilladelse